

1.HEYELAN SEMPOZYUMU
(30 KASIM-2 ARALIK 2006 :TRABZON)

BAŞKAN
TUNCAY ÖZARMAN

BAŞKAN YARDIMCISI
TORUN YILMAZ

BAŞKAN YARDIMCISI
SEMİH PEKER

ÜYE
FATMA GÜLTEKİN
ERDEM NEJAT YAZICI
SEBAHATTİN GÜNER
EMİNE ŞEVKETBEYOĞLU
AHMET ŞİRİN
BEKİR ÇELİK
NAZIM ESER
AYTUNA SAYIN
MEHMET BAKİ

TMMOB-JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI 1.HEYELAN SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Trabzon Şubesi olarak başta Trabzon ilimiz olmak üzere ülkemizin karşı karşıya olduğu heyelan risklerini ve bu risklere yönelik yapılan araştırmaların sonuçlarını kamuoyunun dikkatine sunabilmek; başta meslektaşlarımız olmak üzere değişik mühendislik disiplinleri arasındaki bilgi alış verişini geliştirmek; uygulamacı kurumlar ve üniversiteler arasındaki iletişimi kuvvetlendirmek ve genel anlamda afet güvenliğinin sağlanması süreçlerine katkı sunabilmek amacıyla 30.11.2006-02.12.2006 tarihleri arasında Trabzon'da Zorlu Grand Otel toplantı salonlarında 1.HEYELAN SEMPOZYUMU düzenlenmiştir.

Sempozyum süresince gerçekleştirilen etkinlikler MTA, AFET İŞLERİ, DSİ, TKİ, İLLER BANKASI gibi uygulamacı Kamu kurumları ile K.T.Ü., ÇUKUROVA ve CUMHURİYET Üniversitelerinden akademisyenler, TMMOB'ye bağlı Oda üyeleri, Trabzon halkı ve yerel basın ve televizyonları tarafından ilgiyle izlenmiştir.

Bayındırlık ve İskan Bakanı Faruk Nafiz Özak, Müsteşar Yardımcısı Mahmut KÜÇÜK başta olmak üzere Trabzon ilindeki kamu kurumlarının yöneticilerinin yer aldığı açılıшта sırasıyla Jeoloji Mühendisleri Odası Trabzon Şube Başkanı Tuncay ÖZARMAN, Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanı İsmet CENGİZ, Gümüşhane Belediye Başkanı Mustafa CANLI ve Bayındırlık ve İskan Bakanı Sayın Faruk Nafiz Özak birer konuşma yaparak heyelan olaylarının gerek Trabzon ili gerekse bölge genelindeki önemi ile bu olayların neden olduğu zararların azaltılması sürecinde yer alan İmar Planına Esas Jeolojik ve Jeoteknik etütler ile alınması gereken diğer mühendislik önlemlerini vurgulamışlardır.

Sempozyum çerçevesinde 2 çağrılı konuşma, 12 bildiri ve 3 poster sunumu gerçekleştirilmiştir.

Sempozyumun ikinci günü (01.11.2006) , öğleden sonraki bölümünde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Mahmut KÜÇÜK, DSİ 22. Bölge Müdürü Sayın Bahri EGE, Trabzon-Akçaabat Belediye Başkanı Sayın Şefik TÜRKMEN ve TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Sayın İsmail KÜÇÜK' ün katılımı ile “Heyelanlar, Kentleşme Politikaları ve Yasal Mevzuat” konulu panel yapılmıştır.

Üçüncü gün (02.12.2006) ise Sümela Manastırı, Mescitli Heyelan bölgesi ve Karaca Mağarasına teknik gezisi düzenlenmiştir. Ancak hava şartlarından dolayı Mescitli Heyelan bölgesine ulaşım sağlanamamış alternatif olarak Trabzon-Akçaabat (Sera) heyelanına gidilerek incelemelerde bulunulmuştur.

Bu sunumlar ve Panelde, heyelan ve sel olaylarının yerleşim birimlerinde yarattığı sonuçlar jeolojik, jeoteknik, meteorolojik ve mevzuat boyutlarıyla tartışılmıştır.

Yapılan sunum ve tartışmalar sonucunda;

1-Heyelan ve su baskını olaylarının ülkemiz yerleşimlerini tehdit eden jeolojik ve doğal tehlikeler olduğu; afet yönetim sisteminin bu olayları da kapsayacak şekilde zarar azaltma odaklı olarak yeniden yapılandırılması gerekliliği,

2-Afet zararları ile ilgili araştırma ve uygulama içinde olan kamu kurumları ve üniversitelerdeki bilgi ve deneyim birikiminin işbirliği ve koordinasyon içinde eş güdümlü çalışmaların sürdürülmesi,

3- Bir yanda heyelan afeti için envanter, duyarlılık ve risk haritalarına; su baskını için havza genelinde, tehlike haritalarının hazırlanarak riskli bölgelerin önceden belirlenmesi yönünde çalışmalara ivedilikle başlanırken diğer yanda da bu haritaların uygulamaya yansıtılabilmesi için konuyla ilgili mevzuat çalışmalarının da başlanması,

4- Heyelan ve su baskınları olaylarına yönelik araştırmaların bu olayların afete dönüşmesinde insan faktörünün (yanlış yer seçimi, kontrolsüz girişimler, yanlış arazi kullanım kararları vb) önemli bir faktör olduğunu göstermesi nedeniyle, afet zararlarını azaltma sürecinde arazi kullanım ve yapılaşma kriterlerinin oluşturularak insan faaliyetlerinin zarar azaltma doğrultusunda düzenlenmesi, yöre halkının eğitimi gibi birbirini tamamlar nitelikte çalışmalara önem verilmesi,

5-Heyelan ve su baskını olaylarına yönelik teknik gelişmeleri mesleki ve toplumsal kamuoyuna aktarılması yönündeki çalışmalar yanında mevzuata yönelik çalışmalarda da TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odasının, sahip olduğu kamu kurumu niteliğinde meslek örgütü kimliğine ve misyonlarına uygun olarak, gerekli işbirliği platformlarını oluşturmaya devam etmesi benimsenmiştir.

Kamuoyunun ve basının bilgisine sunulur.

Saygılarımızla.

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

HASANÇELEBİ DEMİR ÇALIŞTAYI

5-9 Eylül 2006

HASANÇELEBİ DEMİR ÇALIŞTAYI DEĞERLENDİRİLMESİ

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ve Türkiye Demir Çalışma Grubu tarafından 5-9 Eylül 2006 tarihleri arasında Hekimhan Belediyesi Kültür salonunda 40 A yakın bilim insanı, akademisyen, uygulamacı mühendis ve kalabalık bir yurttaşın katılımıyla” Hekimhan Demir ÇALIŞTAYI” yapılmıştır. Malatya Valisi, İnönü Üniversitesi Rektörü, Hekimhan Kaymakamının' da katıldığı Çalıştay kapsamında “ Demir Çelik Sektörü; Aramadan Üretime Sorunlar ve Çözümler ile Bölgeye Etkileri” adlı bir de panel düzenlenmiştir.

Çalıştayın Jeoloji Mühendisleri Odası Tarafından değerlendirilmesi aşağıdaki gibidir.

1-Genelde madencilik sektörümüz, özelde demir madenciliğimiz, son 25 yılda küreselleşmenin kısılcacında kalmış, MTA, ETİBANK, TDCİ, ÇİNKUR vb kamu kurumlarının işlevsizleştirilerek , içleri boşaltılmış ve sonuçta özelleştirilme ile yok edilmiştir.Demir Çelik sektöründe ise en son olarak geçtiğimiz 2004 yılında ülkemizin en önemli demir rezervinin bulunduğu Divriği DİVHAN işletmesi ERDEMİR e satılmış geçtiğimiz yılda ERDEMİR, OYAK tarafından satın alınmıştır.

2-Ülkemizde yüksek fırınları besleyecek doğrudan şarja uygun demir cevheri rezervimiz 110 milyon ton olup günümüz koşullarında bu rezerv ülkemizin cevher talebini ancak 10-12 yıl karşılayabilecektir.

3- Hasançelebi demir yatağı ortalama %15 Fe tenörlü 865 milyon ton rezerviyle tek başına ülkemiz demir ihtiyacını 20 yıl karşılayabilecek bir rezervdir. Bu cevherin günümüzdeki değeri 10 milyar doların üzerindedir. Sadece hurda demir ithaline 6 milyar dolar verildiği ve ark ocaklarında tüketilen elektrik enerjisi miktarı da dikkate alınarak Hasançelebi demir yatağı yeniden değerlendirilmiş, ve 2004 fizibilite çalışmaları ve 2005 yılındaki pelet üretimi sonuçları yeniden irdelenerek yatağın günümüz koşullarında ekonomik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3- MTA nın 2002 yılında Hasançelebi de başlattığı yeni çalışmalarında elde ettiği ilk bulgulara göre Hasançelebi demir yatağının Bakır, altın, Kobalt Nikel Gümüş ve bizmut gibi önemli cevher mineralleri de içerdiği bu anlamda bu yatağın salt bir demir yatağı değil polimetallik bir yatak olarak değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca el değiştiren demir rezervlerimizin çok uluslu şirketlerin çıkarlarına uygun olarak atıl kalabileceği de dikkat çekilen bir başka nokta olmuştur.

4-Mevcut demir potansiyelimizi kullanmak yerine ucuz demir cevheri ve hurda dış alımına yönelim, ulusal çıkarlarımıza aykırı bir uygulamadır. Özellikle son yıllarda Çin'de gerçekleştirilen büyük çelik üretiminin neden olduğu hammadde fiyatlarının % 100 leri aşan oranlarda yükselmesi, dışa bağımlı hale getirilen çelik sektörümüzdeki üretim artışıyla birlikte inanılmaz bir döviz çıkışı yaratmıştır. Bu durumdan kurtulmak için yerli kaynaklarımızın iyileştirme, zenginleştirme proseslerinden geçirilerek kullanımını özendirici tedbirler alınmalıdır.

5--Son yıllarda artan küreselleşme baskısı ve özelleştirme uygulamaları çerçevesinde ülkemizdeki demir-çelik tesisleri tek tek özelleştirilmiş ve özelleştirilmektedir. Özelleştirilen bu kurumlar devraldıkları demir yataklarını maksimum karla işletmek amacıyla yeterince özenli davranmamaktadırlar. Ayrıca büyük rezervli ancak iyileştirme gerektiren yataklara yönelik yeteri araştırmalar yapmadan, büyük yatakların yüksek tenörlü bölümlerinin üretimi hedeflemektedirler. Bu anlayışlar Maden yataklarımızın önemli bölümünü yeraltında bir daha kazanılamayacak şekilde terk edilmesini getirecek ve maden yataklarımızı maksimum kar güdüsüyle heba edilecektir. Bu anlayışlar için kayıt ve kurallar konulmalı, etkin denetleme mekanizmaları oluşturulmalıdır.

6-Demir sektörümüzün en önemli sorunlardan biri, her yıl 14-15 milyon ton dolayında hurda demir ithal edilmesidir. Bu konuda dünyada ilk sırayı alan ülkemizin hurda demir ithalatı 6 milyar dolar civarındadır. Doğası gereği yüksek enerji girdili bir üretim süreci olan elektrik ark ocaklı sistemlerin hammaddesi olan ve artan fiyatlarıyla daha da çıkmaza giren hurda ithalatına ciddi kısıtlamalar getirilmelidir. Bunun yanında yuvarlak demir üretiminin bir kısmının hurdadan karşılandığı düşünüldüğünde, bir deprem ülkesi olan